Број: Ж-СА-05-121/16
Број препоруке: П-87/16
Датум: 04.05.2016. године

Општина Нови Град Сарајево
Ул. Булевар Меше Селимовића 97
71 000 Сарајево
н/р начелника

П Р Е П О Р У К А
у вези са жалбом Биједић Кемала

I – УВОД

Омбудсмени за људска права Босне и Херцеговине запримили су дана 02.02.2016. године жалбу Биједић Кемала, због повреде одредби *Закона о слободи приступа информацијама Федерације Босне и Херцеговине*[1], од стране Општине Нови Град Сарајево. Жалба је регистрована под бројем **Ж-СА-05-121/16.**

II – ЧИЊЕНИЧНО СТАЊЕ И ПОСТУПАК ПРЕД ИНСТИТУЦИЈОМ ОМБУДСМЕНА

Жалбени наводи и достављена документација указују да је жалитељ дана 09.12.2015. године Опћини Нови Град Сарајево поднио захтјев за приступ информацијама заведен под бројем: 05-05-10260/15, а којим је тражена достава урбанистичке сагласности (спис предмета број: 06-23-4334/14).

Поступајући по захтјеву жалитеља, Служба за опћу управу Општине Нови Град Сарајево је дана 06.01.2016. године донијела Рјешење број: 05-05-10260/15 којим је одбијен приступ информацијама. Из образложења рјешења произлази да је приступ информацијама одбијен из разлога јер тражена документација садржи информације које укључују приватност трећих лица, као и повјерљиве комерцијалне интересе треће стране.

[1] „Службене новине ФБиХ“, број: 32/01 и 48/11

Жалитељ је дана 18.01.2016. године уложио приговор против Рјешења, по којем је дана 19.01.2016. године донесено Рјешење број: 05-05-10260/15 којим је одбијен приговор као неоснован. Жалитељ сматра да је као заинтересована страна у управном поступку издавања урбанистичке сагласности (жалитељев објекат граничи са објектом за који се тражи урбанистичка сагласност), требао бити укључен у поступак.
Омбудсмени за људска права Босне и Херцеговине су актом од дана 14.03.2016. године затражили од Општине Нови Град Сарајево доставу комплетног списа предмета на увид. Дана 30.03.2016. године запримљен је одговор Општине Нови Град Сарајево број:02/05-13-8183/15 од 24.03.2016. године, који је садржавао релевантну документацију.

III - РЕЛЕВАНТНО ЗАКОНОДАВСТВО

1. МЕЂУНАРОДНИ СТАНДАРДИ

a) Европска конвенција за заштиту људских права и основних слобода

Члан 10.
1. Свако има право на слободу изражавања. Ово право укључује слободу мишљења и слободу примања и преношења информација и идеја, без мијешања јавне власти и без обзира на границе. Овај чланак не спријечава државе да захтијевају дозволе за рад од радио, телевизијских и филмских компанија.

b) Опћа декларација о правима човјека и грађанина

Члан 19.
Свако има право на слободу мишљења и изражавања. То право обухвата слободу задржавања мишљења без ванских притисака те слободу тражења, примања и ширења информација и идеја путем било којег средства јавног саопштавања и без обзира на границе.

c) Међународни пакт о грађанским и политичким правима

Члан 19.
2. Свако има право на слободу изражавања; то право обухвата слободу да тражи, добија и шири информације и мисли сваке врсте, без обзира на границе, било усмено, писмено, штампом или у умјетничкој форми, или било којим другим средством по свом избору.
3. Вршење права предвиђених у ставу 2. овог члана носи са собом посебне дужности и одговорности. Због тога се оно може подврћи одређеним ограничењима која морају бити утврђена законом и бити неопходна:
а) за поштовање права или угледа других лица;
б) за заштиту државне сигурности или јавног реда, или јавног здравља или морала.

2. ЗАКОНОДАВСТВО БИХ

a) Устав БиХ

Члан II

3. Међународни стандарди

Права и слободе предвиђени у Европској конвенцији за заштиту људских права и основних слобода и у њеним протоколима се директно примјењују у Босни и Херцеговини. Ови акти имају приоритет над свим осталим законима.

b) Закон о слободи приступа информацијама ФБиХ

Члан 7.
Изузетак у вези с повјерљивим комерцијалним информацијама
(1) Када надлежни јавни орган основано утврди да захтјев за приступ информацији укључује повјерљиве комерцијалне интересе треће стране, без одлагања писмено обавјештава трећу страну о појединостима захтјева или упозорава је да ће се тражена информација саопћити, ако у року од 15 дана од дана пријема овог обавјештења писмено не одговори да сматра да је информација повјерљива и наведе разлоге због којих би њеним саопћавањем могла наступити штета.
(2) Након пријема одговора у смислу става 1. овога члана, надлежни јавни орган утврдит ће изузетак од саопћавања тражене информације.

Члан 9.
Испитивање јавног интереса
(1) Надлежни јавни орган саопћава тражену информацију без обзира на изузетак утврђен у складу са чл. 6., 7., или 8. овог закона, ако је то оправдано јавним интересом. При томе узима у обзир сваку корист и штету које могу проистећи из саопћавања информације.
(2) Приликом доношења одлуке да ли је саопћавање информације оправдано јавним интересом, надлежни јавни орган разматра околности нарочито укључујући: свако непоштивање законске обавезе, постојање било каквог пријеступа, неправде, злоупотребе власти или немара у обављању службене дужности, неовлаштеног кориштења јавних фондова, опасности по здравље или сигурност појединца, јавности или околине.
(3) Ако се утврди да је саопћавање тражене информације, коју је надлежни орган утврдио као изузетак у смислу чл. 7. и 8. овог закона у јавном интересу, надлежни јавни орган рјешењем обавјештава трећу страну да ће информацију саопћити по истеку рока од 15 дана од дана пријема тог рјешења. Наведено рјешење садржи поуку о праву на жалбу, назнаку и адресу органа којем се жалба подноси, рок и трошкове за подношење жалбе, као и упуту о праву обраћања Институцији омбудсмена Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: омбудсмен) са назнаком неопходних података за контактирање омбудсмена.

***c) Закон о омбудсмену за људска права Босне и Херцеговине*[2]**

Члан 1. став 1.
„Омбудсмен за људска права Босне и Херцеговине је независна институција успостављена у циљу промовирања добре управе и владавине права, заштите права и слобода физичких и правних лица, како је гарантирано посебно Уставом БиХ и међународним споразумима који се налазе у додатку тог Устава која ће с тим у вези надгледати активности Институција Босне и Херцеговине, њених ентитета и Брчко Дистрикта у складу са одредбама овог Закона.“

Члан 32. став 1.
„Омбудсмен може дати препоруке органима власти у Босни и Херцеговини…“

Члан 32. став 4.
„Када, након разматрања предмета, омбудсмен установи да начин на који је закон примијењен води неправичним резултатима, он може упутити надлежном органу препоруке које би довеле до правичног рјешења ситуације предметног појединца ...

IV – МИШЉЕЊЕ ИНСТИТУЦИЈЕ ОМБУДСМЕНА

Законом о омбудсмену за људска права Босне и Херцеговине прописано је да Омбудсмени за људска права Босне и Херцеговине могу реаговати у случају када основано сумњају да начин на који су примијењени закон и међународни документи о заштити људских права и основних слобода, води неправичним резултатима.

Жалба Биједић Кемала разматрана је у свјетлу члана 10. Европске конвенције о заштити људских права и темељних слобода, члана 19. Опће декларације о правима човјека, члана 19. Међународног пакта о грађанским и политичким правима, те члана 7 и 9. Закона о слободи приступа информацијама Федерације Босне и Херцеговине.

Најприје, Омбудсмени за људска права Босне и Херцеговине желе указати да члан 4. Закона о слободи приступа информацијама Федерације Босне и Херцеговине прописује да свако физичко и правно лице има право приступа информацијама. По пријему захтјева за приступ информацијама надлежни јавни органи обавезни су подузети све потребне радње у циљу саопћавања тражених информација. Обавеза сваког јавног органа јесте да саопћи информације које су у његовом посједу и ово право може бити ограничено само на начин и под условима утврђеним Законом о слободи приступа информацијама Федерације Босне и Херцеговине, који је *lex specialis*.
На основу цјелокупне документације у спису предмета, Омбудсмени за људска права Босне и Херцеговине утврдили су да у конкретном случају Општина Нови Град Сарајево у поступку одлучивања по захтјеву за приступ информацијама Биједић Кемала није поступила у складу са одредбама Закона о слободи приступа информацијама Федерације Босне и Херцеговине, те да је

[2] “Службени гласник БиХ” број: 32/00, 19/02, 35/04 и 32/06

п р е к р ш е н

члан 7. Закона о слободи приступа информацијама Федерације Босне и Херцеговине

Наиме, по извршеном увиду у Рјешење Службе за општу управу Општине Нови Град Сарајево број: 05-05-10260/15 од 06.01.2016. године и Рјешење начелника Општине Нови Град Сарајево број: 05-05-10260/15 од 19.01.2016. године утврђено је да је жалитељу одбијен приступ информацијама, а потом и приговор поднесен против рјешења Службе за општу управу Општине Нови Град Сарајево. Из образложења Рјешења произлази да је жалитељу одбијен приступ информацијама из разлога што тражене информације укључују комерцијалне интересе треће стране, те да информација укључује особне интересе који се односе на приватност треће особе.

У образложењу Рјешења број: 05-05-10260/15 од 06.01.2016. године наведено је сљедеће:

> *„...Служба за урбанизам, имовинско-правне, геодетске послове и катастар некретнина у чијој надлежности је предметни спис доставила је информацију/изјашњење по предметном захтјеву којом је утврђено да тражена информација садржи повјерљиве комерцијалне интересе треће стране као и да информација укључује особне интересе који се односе на приватност треће особе, те се не може одобрити приступ информацији и умножавање документације.“*

При томе, ни у Рјешењу, нити у информацији Службе за урбанизам, имовинско-правне, геодетске послове и катастар некретнина број: 04-23-27468/15 У А.Д. од 04.01.2016. године, није наведено о којој врсти повјерљивих комерцијалних интереса треће стране се ради, нити се са сигурношћу могло утврдити да је поступљено у складу са чланом 7. Закона о слободи приступа информацијама Федерације Босне и Херцеговине.

Наиме, у случају да надлежни јавни орган основано утврди да захтјев за приступ информацији укључује повјерљиве комерцијалне интересе треће стране, дужан је без одлагања писмено обавијестити трећу страну о појединостима захтјева или упозорити је да ће се тражена информација саопћити, ако у року од 15 дана од дана пријема овог обавјештења писмено не одговори да сматра да је информација повјерљива и наведе разлоге због којих би њеним саопћавањем могла наступити штета.

У Рјешењу начелника Општине Нови Град Сарајево број: 05-10260/15 од 19.01.2016. године потврђен је став првостепеног органа и у образложењу наведено:

> *„Увидом у предметни спис те анализом сваког акта појединачно утврђено је да је овај орган је на основу информације Службе за урбанизам, имовинско-правне, геодетске послове и катастар некретнина број: 04-23-27468/15 У А.Д. од 04.01.2016. године, у којој је истакнуто да тражена информација садржи повјерљиве комерцијалне интересе треће стране као и да информација укључује особне интересе који се односе на приватност треће особе, утврдио изузетак у складу са Законом о слободи приступа информацијама ФБиХ.“*

Осим наведеног, у Рјешењу стоји и да:

> *„На основу свега изложеног имајући у виду чињенично утврђење побијаног рјешења а наспрот томе наводе у приговору подносиоца којим се доводи у питање правилност донесеног рјешења, овај орган налази да наводи у приговору нису дали убједљив основ који би се могао уградити у закључак који би био другачији у односу на овај који је аргументовано донијело побијано рјешење...“*

При томе, из образложења рјешења није видљиво да је другостепени орган образложио због чега наводи жалитеља из приговора нису дали „убједљив основ“ како би се донио другачији закључак, нити је видљиво да су испитани наводи из приговора који се односе на непоштивање члана 7. Закона о слободи приступа информацијама Федерације Босне и Херцеговине.

Омбудсмени за људска права Босне и Херцеговине, имајући у виду све напријед изнесено, а у сврху отклањања уочених повреда људских права заштићених Уставом Босне и Херцеговине и међународним споразумима који чине саставни дио Устава, на основу члана 32. Закона о омбудсмену за људска права Босне и Херцеговине, а поступајући по жалби Биједић Кемала, доносе с љ е д е ћ у :

П Р Е П О Р У К У
Начелнику Општине Нови Град Сарајево

1. Да поништи Рјешење број: 05-05-10260/15 од 19.01.2016. године и донесе ново Рјешење у складу са одредбама Закона о слободи приступа информацијама Федерације Босне и Херцеговине.

2. Да се обавијести Институција омбудсмена за људска права БиХ о реализацији Препоруке и доставе рјешења донесена у складу са овом Препоруком.

Рок за реализацију препоруке износи 30 дана.

У складу са чланом 33. Закона о Омбудсмену за људска права Босне и Херцеговине, ова препорука се доставља и подносиоцу жалбе.

Омбудсмени за људска права Босне и Херцеговине:
мр sci. Јасминка Џумхур, с.р.
Нивес Јукић, с.р.
др Љубинко Митровић,с.р.

Достављено:
1 х наслову
1х жалитељу
1 х у спис